

2163; I. Papadopoulos, "Phrantzès est-il réellement l'auteur de la grande chronique qui porte son nom?", *Actes du IVe congrès international des études byzantines I*, *Bulletin de l'institut archéologique bulgare*, IX, Sofia 1935, s. 177-189; V. Grumel, "La nouvelle édition du Chronicon de Phrantzès", *Echos d'orient*, XXXVI, Paris 1937, s. 87-94; H. Grégoire, "Compte rendu: La nouvelle édition de Phrantzès, ou la conjecture téméraire de M. Papadopoulos", *Byzantion*, XII, Bruxelles 1937, s. 385-391.

LEVENT KAYAPINAR

SPIES, Otto (1901-1981)

Alman Türkoloğu ve şarkiyatçısı.

Almanya'da Bad Kreuznach'da (Nahe) dünyaya geldi. Ailesinin 1916'da göçtüğü Bonn'da şarkiyat ve hukuk okudu. 1923'te hocası Enno Litmann ile birlikte Tübingen'e gitti. Aynı yıl *Esmen und Zejdschan. Ein türkischer Volksroman aus Kleinasien* adlı çalışmasıyla Türkoloji, ertesi yıl da Bonn'a dönerek *Das Depositum nach islamischen Recht* adlı çalışmasıyla İslâm hukuku doktorası yaptı ve ardından ikinci doktora hocası Paul Ernst Kahle'nin asistanı oldu. 1927 yazında kısa bir Tunus seyahatine çıktı. 1928'de İslâm hukuku alanındaki *Entstehung und Untergang von Sachen nach islamischen Recht* adlı teziyle doçent oldu. Aralık 1929 – Haziran 1930 arasında Türkçe'sini iletirmek ve Arapça el yazmalarını incelemek amacıyla İstanbul'da bulundu. 1932'den 1935'e kadar Hindistan'ın Aligarh İslâm Üniversitesi'nde şarkiyat bölüm başkanlığı yaptı, Arabistik ve İslâmiyat okuttu. 1935'te Bonn Üniversitesi'nde Carl Brockelmann'dan boşalan şarkiyat kürsüsünün başına getirildi. II. Dünya Savaşı'nın patlak vermesiyle askere alınan ve kısa bir süre Fransızlar'a esir düşen Spies, 1936'dan 1946'ya kadar Breslau'da (Polonya) kaldı. 1946'da Bonn Üniversitesi'ne geri döndü ve 1951'de Rudi Paret'in yerine tekrar şarkiyat kürsüsü başkanlığına getirildi. Bu görevinin yanı sıra 1959'dan itibaren Berlin Doğu Dilleri Enstitüsü'nün başkanlığını, bir süre de Bonn Üniversitesi Felsefi Bilimler Fakültesi'nin dekanlığını yürüttü. 1970'te emekli olmasından 29 Ekim 1981'de vefatına kadar ilmi faaliyetlerine ve hocalığına devam etti. Şarkiyat çalışmalarının temel dilleri olan Arapça, Farsça ve Türkçe'den başka Urduca, Hintçe, İbrânice, Süryânice ve Habeşçe de biliyordu. Altmış beşinci yaş yıl dönümünde adına bir armağan yayımlandı (bk. bibl.).

Eserleri. 1. *Esmen und Zejdschan. Ein türkischer Volksroman aus Kleinasien* (*Anthropos*, XX [1925], s. 814-818; XXI [1925], s. 654-677, 1002-1031). *Asuman ile Zeycan* adlı Anadolu Türk halk hikâyesi üzerine hazırladığı doktora tezidir. 2. *Türkische Erzähler der Gegenwart* (Berlin-Charlottenburg 1927). 1920'li yılların modern Türk nesri hakkında bilgi ve örnekler veren genel nitelikte bir eserdir. 3. *Das Depositum nach islamischen Recht* (*Zeitschrift für vergleichende Rechtswissenschaft*, XLV [1929], s. 241-300). İslâm hukuku alanında hazırladığı ikinci doktora tezidir. 4. *Türkische Volksbücher* (Leipzig 1929). Eserde Türk halk hikâyeleri tahlil edilmekte, konuları ve şekilleri hakkında toplu bilgi verilmektedir. Behçet Necatigil tarafından Türkçe'ye çevrilmiştir (*Türk Halk Kitapları*, İstanbul 1941). 5. *Beiträge zur arabischen Literaturgeschichte* (Leipzig 1932). Spies'in İstanbul'a yaptığı altı aylık araştırma seyahatinin ürünü olan eserde o güne kadar bilinmeyen Arapça el yazmaları tanıtılmıştır. 6. *Three Treatises on Mysticism by Shihâbuddin Suhreverdî Maqtûl* (S. K. Khatak ile birlikte, Stuttgart 1935). Sühreverdî'ye ait üç tasavvufî makalenin çevirisidir. 7. *Wichtige arabische Handschriften in Meschhed* (Leiden 1935). Meşhed'deki Arapça el yazmaları hakkındadır. 8. *Müfide Ferit. Die unverzeihliche Sünde. Ein türkischer Frauenroman* (Krefeld 1935). II. Meşrutiyet ve Cumhuriyet dönemi Türk kadın yazarlarından Müfide Ferit Tek'i tanıtan bir çalışmadır. 9. *Indisches Schattentheater* (*Theater der Welt*, 2 [1938]). Hint gölge oyunlarıyla ilgilidir. 10. *Das Blutgeld und andere türkische Novellen* (Leipzig 1942). Modern Türk romanı hakkında bir eserdir. 11. *Orientalische Stoffe in den Kinder- und Hausmärchen der Brüder Grimm* (Waldorf-Hessen 1952). Eserde Grimm kardeşlerin derlediği bazı masalların kaynakla-

rı üzerinde durulmuştur. 12. *Leben und Abenteuer des Dolmetschers 'Osmân Ağa: Eine türkische Autobiographie aus der Zeit der grossen Kriege gegen Österreich* (F. Kreutel ile birlikte, Bonn 1954). Osmanlı sipahisi Tımişvarlı Osman Ağa'nın otobiyografisinin Almanca'ya çevirisidir. 13. *Türkische Chrestomathie, aus moderner Literatur* (Wiesbaden 1957). Cumhuriyet dönemi Türk nesrinde örneklerin derlendiği küçük bir antolojidir. 14. *Türkisches Puppentheater, versuch einer Geschichte des Puppentheaters im Morgenland* (Emsdetten / Westfalen 1959). Türk kukla oyunu hakkındadır. 15. *Türkischer Sprach-führer, Grammatik, Gespräche, Redensarten* (Bonn 1966). Türkçe öğrenenler için kılavuz niteliğinde bir çalışmadır. 16. *Türkische Märchen* (Düsseldorf-Köln 1967). Seçme birkaç Türk masalının Almanca'ya çevirisini ve kısa tahlilini içerir. 17. *Anatomie und Chirurgie des Schädels, insbesondere der Hals-Nasen und Ohrenkrankheiten nach Ibn al-Quff* (Horst Müller-Bütow ile birlikte, Berlin 1971). İbnü'l-Kuff'un 'Umdetü'l-İslâh fi 'ameli şinâ'ati'l-cerrâh adlı eserinin bir kısmının Almanca'ya çevirisidir. 18. *Die Silberpappel mit den goldenen Früchten und andere türkische Volksmärchen erstmals übersezt* (Wiesbaden 1976). Türk masalları hakkındadır. 19. *Türkisch Lehrbuch für Anfänger* (Belma Emircan ile birlikte, Heidelberg 1981). Türkçe'ye yeni başlayanlar için okuma parçaları içermektedir. Otto Spies ayrıca Ebül-Ferec İbnü't-Tayyib'in *Fikhü'n-Naşrâniyye*'sini (Louvain 1956-1957), İbn Fazlullah el-Ömerî'nin *Mesâlikü'l-ebşâr*'ının Hindistan'la ilgili kısmını (Leipzig 1943) ve Moğultay b. Kılıç'ın *el-Vâdîhu'l-mübîn* (Stuttgart 1936) adlı eserini neşretmiştir (çalışmalarının bir listesi için bk. *Bibliographie der Deutschsprachigen*, XVIII, 6-12).

BİBLİYOGRAFYA :

Der Orient in der Forschung (ed. W. Hoenerbach), Wiesbaden 1967, s. 742-750; Mişâl Cühâ, *ed-Dirâsâtü'l-'Arabiyye ve'l-İslâmiyye fi 'Urûbbâ*, Beyrut 1982, s. 216-217; *Bibliographie der Deutschsprachigen Arabistik und Islamkunde* (ed. Fuat Sezgin), Frankfurt 1993, XVIII, 6-12; Yahyâ Murâd, *Mu'cemü esmâ'l'l-müsteşrikin*, Beyrut 1425/2004, s. 472-473; H. Schüttinger, "Otto Spies (1901-1981)", *MT*, VI (1981), s. 156-160; a.mlf., "Otto Spies (1901-1981)", *ZDMG*, CXXXIII/1 (1983), s. 11-17; T. Nagel, "Otto Spies ein Nachruf", *WI*, XXI/1-4 (1981), s. 1-4; Stefan Wild, "Nachtrag zur Bibliographie von Otto Spies", a.e., s. 5-8; A. Noth, "Otto Spies (1901-1981)", *Isl.*, LIX/2 (1982), s. 185-188.

ERDEM UÇAR

Otto
Spies